

πολλά, άλλοτε μὲν τεχνικώτερα, άλλοτε δὲ ἀσθενέστερα, σχεδὸν ὅμως πάντοτε μεγάλα καὶ πλήρη προσώπων, καὶ καθιστῶντα φανεράν τὴν περὶ τὸ ζωγραφεῖν εὐχέρειαν τοῦ καλλιτεχνήσαντος. Ἐν πολλαῖς τῶν ἐκκλησιῶν τούτων αἱ ζωγραφίαι τοῦ Κορενσίου ὑπερβαίνουν τὴν ἡμίσειαν ἑκατοντάδα, σπανίως δὲ εἶνε ὀλιγώτεραι τῶν τριάκοντα. Καὶ τοῦτον λοιπὸν τὸν ἀριθμὸν ἂν λάβῃ τις ὡς ὄρον κατώτατον, πάλιν τὰ ἔργα τοῦ Κορενσίου ὑπερβαίνουν τὰς ἑπτὰ ἑκατοντάδας, βεβαίως δὲ φθάνουσι καὶ ὑπερπηδῶσι τὴν χιλιάδα, ὅταν ἀναλογισθῇ τις ὅτι ὀλόκληρος ἡ ἐκκλησία τῶν ἁγίων Σεβηρίνου καὶ Σωσίου εἶνε ὑπ' αὐτοῦ ἐξωγραφημένη καὶ ὅταν προσθήσῃ τὰς ἐν ταῖς μεγάροις καὶ ἀλλαχοῦ ἐντός τε τῆς Νεαπόλεως καὶ περὶ αὐτὴν, μέχρι καὶ αὐτοῦ τοῦ ἱκανὸν ἀπέχοντος Monte Casino, εὐρισκομένας εἰκόνας αὐτοῦ. Τὰ κάλλιστα δὲ τῶν ἔργων αὐτοῦ εὐρίσκονται ἐν ταῖς ἐκκλησίαις S. Maria la Nuova, ἐν τῷ ἐκκλησιδίῳ τῷ κειμένῳ ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ Sacro Monte di Pietà, ἐν τῇ S. Annunziata καὶ ἐν τῷ S. Paolo. Ἀλλὰ πρὸ πάντων περὶ τρία ἱερά περιστρέφεται τὸ κυριώτατον μέρος τοῦ βίου τοῦ ἡμετέρου ζωγράφου, περὶ τὴν ἐκκλησίαν Gesù Nuovo, τὴν τῶν ἁγίων Σεβηρίνου καὶ Σωσίου, καὶ περὶ τὸ εὐκτῆριον τὸ λεγόμενον Tesoro di S. Gennaro ἐν τῇ καθεδρικῇ ἐκκλησίᾳ τῆς Νεα-

13) S. Patrizia. Ἐν ταύτῃ εὐρίσκονται ἑπτὰ ἐκ τῶν ἀξίων λόγου εἰκόνων τοῦ Κορενσίου· ἴτι δ' ἀξιολογώτεραι αἱ ἐν τῷ

14) S. Paolo, ἐν κοσμοῦσιν 27 κάλλιστα εἰκόνας τοῦ ἡμετέρου ζωγράφου, ὧν μάλιστα ἀξίαι σηματούσεως αἱ δύο αἱ παριστώσαι δύο τῶν πράξεων τοῦ ἀποστόλου Παύλου, ὅτε ἐμποδίζει τὸν ἀπελπίει δεσμοφυλάκα καὶ ὅτε ἐκεῖνος ἐλευθερεῖται ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου.

15) S. Andrea delle monache, ἐνθα εὐρίσκονται 30 περίπου εἰκόνας, ἧττον καλά.

16) S. Annunziata. Ἐν τῷ ἱεροφυλακίῳ (sugrestia) περὶ τὰς 32 εἰκόνας καλῶς ἐξεργασμέναι, ὧν αἱ κυριώταται παριστῶσι τοὺς 12 ἀποστόλους καὶ ἱστορίας ἐκ τῆς παλαιᾶς γραφῆς, ἐν δὲ τῷ λαιψανοφυλακίῳ (tesoro) ὑπὲρ τὰς 30.

17) S. Maria di Monte Vergine, περιέχουσα 4 τοιχογραφίας τοῦ Κορενσίου.

18) S. Domenico Maggiore. Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ταύτῃ ὁ Κορένσιος εἶχε ζωγραφίσαι τὸ εὐκτῆριον τοῦ ἁγ. Ἰωσήφ, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ Domenici 4 μόνον τοιχογραφίαι εἶχον μένει, καὶ αὐταὶ ὀλίγου λόγου ἀξίαι.

19) Gesù e Maria. Ἐνταῦθα σώζονται ἀρκεταὶ εἰκόνας τοῦ Βελισσαρίου. Τὰς ἐν τῷ εὐκτῆριῳ ὅμως τοῦ Κομβολογίου (Rosario) κοινῶς ἀποδιδεμένας αὐτῷ ὁ Domenici ἀποδίδει τῷ Σικελῷ Giovan Bernardino.

20) Ἐν τῷ μοναστηρίῳ S. Maria degli Angioli, τῷ ἐπιλεγμένῳ alle Grazie, 2 εἰκόνας τοῦ Βελισσαρίου (γέννησις τοῦ Σωτῆρος. — Ἡ ἐξ Αἰγύπτου φυγὴ), ἐπὶ κατέβαλε πάσας αὐτοῦ τὰς δυνάμεις, ἐπειδὴ γέροντα ἤδη ὄντα ἐνέπαιζον αὐτὸν οἱ ἄλλοι ζωγράφοι ὡς ἄνενον.

Ἔργα τοῦ Κορενσίου ὑπάρχουσι καὶ ἐν ἄλλαις ἐκκλησίαις, S. Anna di Palazzo, Pietà de' Turchini, della Misericordia κτλ.

Ὁ Paolo de Matteis προστίθει ἐν τῷ ἀνωτέρῳ ἀριθμηθέντα ἔργα τοῦ Βελισσαρίου καὶ τὴν ζωγραφίαν τοῦ θόλου τοῦ ἐν Monte Casino μοναστηρίου. Ἀλλ' ὁ Domenici δὲν παραδέχεται τὸν Κορένσιον ὡς ζωγράφον τοῦ θόλου ἐκείνου.

πόλεως. Καὶ ἀναφέρομεν πρῶτον τὰ περὶ τοῦ Gesù Nuovo.

Πάσχω ὁ περιφανὴς ῥωμαῖος ζωγράφος Ἀννίβας Καράτσης (Annibale Carracci) ἀπεδήμησεν ἐκ Ρώμης εἰς Νεάπολιν διὰ τὸ γλυκὺ τοῦ κλίματος τῆς Καμπανίας. Κατὰ δὲ τὴν αὐτόθι διαμονὴν παρακληθεὶς νὰ καλλιτεχνήσῃ τὰς ζωγραφίας ὅσαι ἐμελλον νὰ κοσμήσωσι τὴν ἐκκλησίαν Gesù Nuovo, πρὶν ἐπιληφθῆ τοῦ ἔργου, ἐξωγράφισεν ὡραίαν εἰκόνα τῆς Παναγίας κρατούσης τὸν Ἰησοῦν νήπιον, οὗτινος ἀσπάζεται τοὺς πόδας ὁ ἁγ. Ἰωάννης. Ὁ Καράτσης ἐζήτησε πρὸ τῶν Ἰησοῦιτῶν, οἷς ἀνήκεν ἡ ἐκκλησία, νὰ ἐπιδείξωσι τὸ ἔργον εἰς τινὰ τῶν ἐν Νεαπόλει καλλιτεχνῶν, ἵνα ἐπενέγκῃ κρίσιν περὶ αὐτοῦ. Κατὰ κακὴν δὲ μοῖραν ἐζητήθη ἡ γνώμη τοῦ Κορενσίου, ὅστις ἐπορθαλμῶν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἐκκλησίας ἐκείνης καὶ ἐνωθεὶς μετ' ἄλλων ζωγράφων ἐψέξε τὸ ἔργον τοῦ ῥωμαίου ἀριστοτέχνου καὶ κατηγορήσεν αὐτὸν ὡς ψυχρὸν καὶ πτωχὸν περὶ τὰς ἐφευρέσεις, ἀνίκανον δὲ εἰς τὴν διαζωγραφίαν τοῦ μεγάλου ἐκκείνου ναοῦ. Οἱ δὲ Ἰησοῦιται, ἀμαθεῖς τυχόντες περὶ τὰς καλὰς τέχνας, ἔδωσαν πίστιν εἰς τοὺς κακοβούλους λόγους τοῦ Βελισσαρίου καὶ τῶν περὶ αὐτὸν καὶ ἀνέθεσαν αὐτῷ τὸ ἔργον, ἀποπέμψαντες τὴν Παναγίαν τοῦ Καράτση εἰς ἑπαυλὴν τινὰ ἐν Torre del Greco, ἀνήκουσαν αὐτοῖς *). Ὁ δὲ φιλότιμος Ἀννίβας δὲν ὑπέμεινε τὰς τοσαύτας προσβολὰς, ἀλλ' ἀμελῶν τῆς ἐπισφαλοῦς αὐτοῦ ὑγείας ἀνέλαθε τὴν εἰς Ρώμην πορείαν ἐν αὐτοῖς ταῖς κυνικοῖς καύμασιν· ἀλλ' ἡ ἀκρασία αὕτη ἐπήνεγκεν αὐτῷ τὸν θάνατον. Ἀλλ' ἐν ταῦτοις ὁ Κορένσιος ἐπέτυχεν τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ, ζωγραφίσας ἔργα τινὰ ἐν τῇ μεγαλοπρεπεῖ ἐκείνῃ ἐκκλησίᾳ.

Ἀλλὰ τὸ ἐπίβουλον τοῦ Κορενσίου πνεῦμα ἀνεπτύχθη καὶ κατεφάνη μᾶλλον ἐν ταῖς περιπετείαις, ἧς ὑπέστη ἡ ἱστορία τοῦ εὐκτῆριου τοῦ ἁγίου Ἰαννουαρίου, εἰς τὴν ἀφήγησιν τῶν ὁποίων νῦν μεταβαίνομεν.

(Ἔπεται τὸ τέλος.)

ΣΗΥΡΙΔΩΝ Π. ΛΑΜΠΡΟΣ.

Ο ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ GRIMM *).

Ὁ ἀνθρώπινος νοῦς, ὅστις πανταχοῦ ἐκ τῶν φαινομένων τὰς αἰτίας καὶ ἐκ τῶν παρόντων τὰ πρ-

*) Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Καράτση, ἐννοήσαντες τὸ ἀδίκημα καὶ τὴν ἀξίαν τοῦ ἔργου ἐκτιμήσαντες, ἔθηκαν αὐτὸ ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τοῦ ἱεροφυλακίου.

*) Ἀνεγνώσθη ἐν τῷ Φιλολογικῷ Συλλόγῳ «Παρνασσῶ» ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «ἐκ τῆς συγκριτικῆς φιλολογίας: περὶ ὁμάδων τινῶν λέξεων τῆς Γερμανικῆς κοινῆς ἰχουσῶν τὴν ρίζαν πρὸς ἀντιστοίχους ἑλληνικάς.»

ελθόντα συμπεραίνει, παρακινείται ἕνεκεν τῆς φύσεώς του περὶ τῆς ἀρχαιοτάτης ἱστορίας τοῦ ἀνθρωπίνου γένους καὶ περὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ νὰ ἐρευνηθῆ. Συνειδὼς δὲ τὸ θέμα του καὶ τὰ ὄριά του θὰ ἀναλάβῃ τὴν ἐρευναν ταύτην οὔτε ὑπὸ τῆς φαντασίας του εἰς ὄνειροπολίας παρασυρόμενος, οὔτε ὑπὸ τοῦ βάρους τῶν αἰσθητικῶν ἐμφανίσεων ἀποθαρρυνόμενος.

Ἐπειδὴ ὑπῆρχον ἔθνη καὶ κράτη, πρὶν ὑπάρξῃ ἡ τέχνη τοῦ γράφειν, διὰ τοῦτο πρέπει διὰ τοὺς πρώτους αἰῶνας τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ἄλλας πηγὰς νὰ εὑρωμεν. Ἡ ἱστοριογραφία εὐτυχῶς βοηθεῖται καὶ ὑπὸ ἄλλων ἐπιστημῶν. Αἱ φυσικαὶ ἐπιστῆμαι ἐν πρώτοις, μετέχουσαι ταύτης τῆς ἐρεύνης, ἐκτείνουσιν αὐτὴν καὶ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῶν ὀργανικῶν ὄντων ἐν γένει καὶ αὐτοῦ τοῦ πλανήτου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ταῦτα ἐγεννήθησαν. Ὅσον μεγάλα ὁμως καὶ ἂν ᾖναι τὰ ἀποτελέσματα τῆς γεωλογίας καὶ τῶν ἄλλων μετὰ τῆς φύσεως συνδεδεμένων ἐπιστημῶν, δὲν μᾶς δίδουσι τὴν ἀρχαιοτάτην μας ἱστορίαν, ἥτις μόνον τότε ἀρχεται, ὅταν ἀρχεται καὶ ὁ ἄνθρωπος.

Ἡ ἀρχὴ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους εἶναι διὰ μύθων κεκαλυμμένη. Τὸ πρῶτον βιβλίον τοῦ Μωϋσέως, ἡ ἀρχαιοτάτη συλλογὴ τῶν μύθων τῶν Ἑβραίων, διηγεῖται περὶ μάκρος παραδείσου καὶ περὶ χρόνων, ὅποτε ἄσπορα καὶ ἀνήροτα πάντα ἐφύοντο καὶ τὰ ζῶα ἀκόμη ὠμίλου, περὶ μεγάλου κατακλυσμοῦ, ὅστις σχεδὸν ὅλον τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων ἐξηφάνισε, περὶ τοῦ Πύργου τῆς Βαβυλώνας καὶ τῆς συγχύσεως τῶν γλωσσῶν. Οὐ μόνον δὲ οἱ Ἑβραῖοι ἐμυθολόγουν περὶ γενικοῦ κατακλυσμοῦ, ἐξ οὗ ἀλίγοι ἄνθρωποι ἐσώθησαν, ἀλλὰ καὶ οἱ Χαλδαῖοι καὶ Πέρσαι, οἱ Ἰνδοὶ καὶ Ἕλληνας, καὶ οἱ κάτοικοι τῆς Ἀμερικῆς. Ἐκαστον ἔθνος δυσχυρίζεται, ὅτι ὁ πρόγονός του μόνος ὑπέστη τὸν κατακλυσμόν, καὶ οὕτως ὠνομάζετο ὁ σωθεὶς παρὰ τοῖς Ἑβραίοις Νῶε, παρὰ τοῖς Χαλδαίοις Εὐσουθρος, παρὰ τοῖς Σίναϊς Φόχι, παρὰ τοῖς Ἰνδοῖς Σακτιαβράτα, παρὰ τοῖς Ἕλλησι Δευκαλίων.

Ἄλλ' οἱ μῦθοι ἦσαν τὸ παράσιτον φυτὸν, ὅπερ ὀλίγον κατ' ὀλίγον κατέπνιξε τὸ δένδρον τῆς θρησκείας. Τὰ περισσώτερα ὀνόματα τῶν θεῶν δὲν εἶναι ἄλλο ἢ ποιητικὰ ἐπώνυμα, τὰ ὁποῖα προϊόντος τοῦ χρόνου εἰς προσωπικότητα μεταβλήθησαν. Ζεὺς ἐσήμαινε κατ' ἀρχὰς τὸν στίλβοντα οὐρανὸν, σκηνοκρῆσι *Dyaus*, καὶ πολλοὶ τῶν περὶ τοῦ Διὸς ὡς ὑψίστου θεοῦ ὑπαρχόντων μύθων μόνον ἔχουσι σημασίαν ἐφ' ὅσον ἀνάγονται εἰς τὸν καθαρὸν οὐρανὸν, τοῦ ὁποίου αἱ ἀκτῖνες οἷον χρυσῆ βροχὴ εἰς τὸν κόλπον τῆς γῆς, τῆς Δανάης, καταπίπτουσιν, ἣν ὁ πεκτῆρ τῆς ἐν τοῖς σκοτεινοῖς δεσμοῖς τοῦ χειμῶνος δεσμευμένην κρατεῖ. Καὶ Πύρρα, ἡ Εὐρα τῶν Ἑλλήνων, δὲν σημαίνει ἄλλο ἢ τὴν πυρρᾶν γῆν καὶ ἰδίως τὴν τῆς Θεσσα-

λίας. Εἰς τὴν ἑλληνικὴν μυθολογίαν διακρίνομεν τὴν ἐποχὴν τῶν δημιουργικῶν δυνάμεων, τῶν γιγάντων καὶ τιτάνων, ἀπὸ τῆς τῶν ὀλυμπίων θεῶν, τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ψυχικῶν δυνάμεων. Καὶ δικαίως ἔλαβεν ἡ Ἀθηνᾶ, ἡ προσωπεποιημένη μῆτις τοῦ Διὸς, τὴν ἐπωνυμίαν Γίγαντοφόνος. Ὁμοίως καὶ εἰς τὴν μυθολογίαν τῶν Σκανδιναυῶν οἱ ἴσται ἦσαν γίγαντες καὶ μάγοι, εἰς τοὺς ὁποίους ἦσαν ὑποτεταγμένοι αἱ πλείσταί δυνάμεις τῆς φύσεως, κατῳκουν δὲ εἰς σκοτεινὰς χαράδρας καὶ σπήλαια, ὀρμητικοὶ χεῖμαρροι ἦσαν υἱοὶ των, διαυγῆ, ἡσύχως ῥέοντα ῥυάκια θυγατέρες των, αἵτινες τοσαύτην ὠραιότητα εἶχον, ὥστε καὶ οἱ θεοὶ τὴν εὐνοϊάν των ἐζήτησαν καὶ μετ' αὐτῶν γάμους ἔκαμον· ὁμως διήρκει ἡ ἔχθρα μεταξὺ θεῶν καὶ γιγάντων. Τοῖς γίγασιν ἀντιθέτει ἡ μυθολογία τῶν βορείων ἔθνων νάνους, δύσμορφα τοῖς ἀνθρώποις ὅμοια ὄντα. Οὗτοι κατασκευάζουσι τὰ λαμπρότερα ὄπλα, κατεργάζονται τὸν χρυσὸν καὶ τὰ πολύτιμα μέταλλα, κάμνουσι τὰ ὠραιότερα κοσμήματα, εἰσὶ δὲ συγχρόνως καὶ μάγοι καὶ δύνανται νὰ δώσωσιν εἰς τὰ δῶρά των ἰδιότη-τας ἢ πρὸς τὸ καλὸν ἢ πρὸς τὴν καταστροφὴν τῶν θωριζομένων. Κατὰ τοὺς μύθους τῶν Ἑλλήνων καταβάλλονται οἱ γίγαντες ὑπὸ τῶν θεῶν, κατὰ δὲ τὴν γερμανικὴν μυθολογίαν ἀναγκάζονται καὶ οἱ γίγαντες καὶ οἱ νάνοι νὰ ὑποχωρήσωσιν εἰς τοὺς ἀνθρώπους, οἵτινες συνδέουσι τὰς σωματικὰς δυνάμεις μετὰ τῶν προτερημάτων τοῦ πνεύματος.

Ἐκ τούτων τῶν μύθων μαθηθήσομεν αὐτὸ ἐκεῖνο, ὅπερ διηγεῖται ὁ Ὀβίδιος (*Metam. I, 89 κ.τ.λ.*) περὶ τῶν τεσσάρων αἰώνων.

Εἰς ὅμοια δὲ ἀποτελέσματα ἐφθασαν οἱ ἀρχαιολόγοι, οἵτινες δι' ἄλλων δρόμων πρὸς τὰ μυστήρια τῶν πρώτων αἰώνων προσεπάθησαν νὰ προχωρήσωσιν. Οἱ ὀνομαζόμενοι *τύμβοι τῶν γιγάντων* (*Hünengräber*), οἵτινες εὐρίσκονται εἰς τὰς Κάτω Χώρας, εἰς τὴν Ἀγγλίαν, Σκωτίαν κ.τ.λ. καὶ πρὸ πάντων εἰς τὴν Βόρειον Γερμανίαν, εἶναι πολὺ σπουδαῖοι διὰ τὴν ἀρχαιοτάτην ἱστορίαν, ἰδίως τῶν Κελτῶν καὶ Γερμανῶν. Τὰ μνημεῖα ταῦτα εἶναι λάφοι ἐντὸς τειχογυρισμένοι, τῶν ὁποίων πολλοὶ εὐρίσκονται εἰς μίαν σειρὰν· περικλείουσι δὲ λείψανα ὀπλων, στάμνους καὶ ἄλλα ἀγγεῖα, σκεύη τοῦ οἰκιακοῦ βίου ἐκ λίθου, κέρατος καὶ μετάλλου κατεργασμένα καὶ ὀλόκληρα σκέλεθρα ὡσεὶ καθημένων ἀνθρώπων. Ὅσα ὑπελείφθησαν εἰς κόνιν καὶ σποδὸν ἐξετάζονται ὑπὸ τῆς ἀκαμάτου περιεργείας τῶν εἰδημόνων περὶ τῆς καταστάσεως τῶν χρόνων, ἐξ ὧν φαίνονται ὅτι εἶναι. Ἄλλ' ἅπαντες οὗτοι οἱ μάρτυρες εἶναι ἄφρωνοι μόνον ἢ ἐπιγραφὴ καὶ τὸ νόμισμα ἔχουσι δυνάμει λόγου. Κατὰ τὰς πανταχοῦ γενομένας ἀνασκαφὰς τρεῖς διάφοροι αἰῶνες ἀνευρέθησαν, οἵτινες πρὸς ἑ-

καίνους τούς μυθικούς φαίνονται ὅτι ἀντιστοιχοῦσι κατὰ πρῶτον ὁ λίθινος αἰὼν, ἐξ οὗ ὑπολείπονται μεγάλα ἐκ λίθων μνημεῖα μετὰ ἀκαύστων πτωμάτων καὶ λιθίνων ὄπλων. Οἱ ἄνθρωποι, οἵτινες μετεχειρίζοντο τοιοῦτους τύμβους, ἤσκουν μόνον κινήσιον καὶ ἀλιευτικὴν, ἐστεροῦντο δὲ τῶν μετάλλων. Ἐπειτα ἠκολούθησεν ἡ αἰθερα γροῖες, καθὼς λέγει ὁ Ὀβίδιος, ἡτις εἶχε χρυσὸν καὶ χαλκὸν πρὸς ὄπλα καὶ κοσμήματα, ἡτις κτεριργάζετο τὰ μέταλλα διὰ τοῦ πυρός καὶ διὰ τοῦ αὐτοῦ στοιχείου τούς νεκρούς κατέστρεφε, τῶν ὁποίων τὴν κίνην ἐφύλαττεν εἰς πῆλινα ἀγγεῖα, πρὸς τούτοις δὲ γεωργίαν, ὄφρατικὴν καὶ νευτιλίαν ἐγνώριζε. Τέλος πάντων ἤλθεν ἡ ἐποχὴ τοῦ σιδήρου, καθ' ἣν πάλιν οἱ νεκροὶ ἀκαυστοὶ εἰς τύμβους ἐθάπτοντο καὶ σιδηρὰ ὄπλα καὶ ἡ γραφὴ ἐν χρήσει ἦσαν.

Ὅσαδὴποτε δὲ ἀξιοσημειώματα ἀποτελέσματα καὶ ἂν προήγαγεν ἡ ἀρχαιολογικὴ μέθοδος ὡς πρὸς τὰ ἔθνη καὶ ἔθιμα τῶν παναρχαίων χρόνων, ὅμως ὑπάρχουσι πολλὰ ζητήματα, τὰ ὁποῖα κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον δὲν δύνανται νὰ λυθῶσιν.

Εὐρίσκειται ἐν τούτοις ζωντανότερον μαρτύριον περὶ τῶν ἐθνῶν παρὰ τὰ ὄστα, τὰ ὄπλα καὶ τοὺς τύμβους, αἱ γλώσσαι. Ἡ γλῶσσα ἔχει τοὺς ἰδίους αὐτῆς θησαυροὺς καὶ ὁλόκληροι ἱστορίαι κρύπτονται καὶ ὑπὸ μίαν λέξιν. Εἴτε ἡ γλῶσσα εἶναι προῖον τῆς φύσεως, εἴτε ἔργον τῆς ἀνθρωπίνου τέχνης, εἴτε δῶρον τοῦ θεοῦ, τοῦτο ἀδιάφορον δι' ἐκείνον, ὅστις ἐκάστην δ' ἄλεκτον, ἐκάστην λέξιν, ἕκαστον γραμματικὸν τύπον, σχεδὸν μικροσκοπικῶς ἐξετάζων, ἀναζητεῖ νὰ εὕρῃ ἂν ἡ μεγίστη ποικιλία τῶν γλωσσῶν ὡς πρὸς τὰ ῥιζικά καὶ τυπικὰ στοιχεῖα ἐμποδίζει νὰ παραδεχθῇ τις κοινὴν τινα ἢ μὴ τὴν πηγὴν. Τὰς χιλιάδας δὲ τῶν γλωσσῶν προσεπάθησεν ὁ ἐρευνητὴς νοῦς ν' ἀναγάγῃ εἰς ὀλίγους τινὰς κορμούς, καὶ ἐκ τῶν ἐν αὐτοῖς ὑπάρχουσῶν ὁμοιοτήτων νὰ συμπεράνη γενικὴν καὶ ἀρχικὴν τινα γλῶσσαν καὶ τὴν ἀρχικὴν συγγένειαν τῶν ἤδη κεχωρισμένων ἐθνῶν.

Ὅπου σιωπᾷ ἡ γεωλογία, ἡ μυθολογία, ἡ ἀρχαιολογία, ἐκεῖ μαρτυρεῖ μεγαλοφώνως ἡ γλωσσολογία. Ὅπως ὁ Μωσῆς ἐκ τοῦ ὄρους Νεβὼ εἶδε τὰ ὄρατα πεδία τοῦ Ἰορδάνου, οὕτως εἰσορῶμεν ἡμεῖς, ὀδηγούμενοι ὑπὸ τῆς γλωσσολογίας, ὡς ἐκ τοῦ πύργου τῆς Βαβυλῶνος, εἰς τοὺς πρώτους αἰῶνας τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Ὁ πύργος ἐκεῖνος δὲν ὑπάρχει πλέον, ἀλλ' ἀντ' αὐτοῦ χρησιμεύουσιν αἱ γλώσσαι ὡς παντοτεινὸν σημεῖον ἀναγνωρίσεως.

Ἡ γλωσσολογία ἐξήτασε μέχρι τοῦδε δύο ομάδας γλωσσῶν ἀκριβῶς, τὴν Ἰνδογερμανικὴν καὶ τὴν σημιτικὴν. Ἡ Ἰνδογερμανικὴ ὁμάς, περὶ ἧς ἐνταῦθα ἰδίως πρόκειται, περιέχει ὠρισμένας τινὰς γλώσσας τῆς Ἀσίας καὶ Εὐρώπης, αἵτινες ἀναμεταξὺ τῶν τό-

σον μεγάλην ὁμοιότητα ἔχουσιν, ὥστε δὲν ἀμφιδάλλομεν, ὅτι προήλθον ἐκ κοινῆς ἀρχικῆς γλώσσης. Ἀλλ' ἐντὸς τῆς Ἰνδογερμανικῆς ὁμάδος ἔχουσι πάλιν γεωγραφικῶς γειτονικαὶ γλώσσαι πρὸς ἀλλήλας περισσότεράν ὁμοιότητα. Οὕτω διαίρεται ὁ Ἰνδογερμανικὸς κορμὸς εἰς τοὺς ἐξῆς τρεῖς κλάδους:

I. Ο ΑΣΙΑΤΙΚΟΣ ΚΛΑΔΟΣ περιέχει τὰς Ἰνδικὰς καὶ Ἐραρικὰς γλώσσας, αἵτινες πρὸς ἀλλήλας συγγενέσταται εἰσιν. Ἀρχαιότατος ἀντιπρόσωπος τοῦ Ἰνδικοῦ κλωνὸς καὶ ἀρχαιοτάτη Ἰνδογερμανικὴ γλῶσσα εἶναι ἡ ἀρχαία Ἰνδική, ἡ γλῶσσα τῶν ἀρχαιοτάτων μερῶν τῶν Βέδας, ἔπειτα ἐν ἀπλουστέρῃ μορφῇ ὡς γραφομένη γλῶσσα, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς διαλέκτους, Σάνσκριτ, δηλαδή τέλειος γλῶσσα, ὀνομαζομένη. Τὴν ἀρχικὴν γλῶσσαν τοῦ Ἐραρικοῦ κλωνὸς δὲν γινώσκομεν. Αἱ δ' ἀρχαιοτάται ἡμῖν σωζόμεναι Ἐραρικαὶ διάλεκτοι εἰσὶν ἡ ἀρχαία βακτρικὴ (Zend), καὶ ἡ ἀρχαία περσικὴ, ἡ γλῶσσα τῶν Ἀχαιμενιδικῶν, ἐν σφηνογραφίᾳ γεγραμμένων ἐπιγραφῶν. Εἰς τὴν οἰκογένειαν ταύτην ἀνήκει πρὸς τούτους ἡ ἀρμερικὴ γλῶσσα, τὴν ὁποῖαν μόνον ἐκ μεταγενεστέρων χρόνων γινώσκουμεν.

II. Ο ΜΕΣΗΜΒΡΙΝΟΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΚΛΑΔΟΣ συνιστάμενος ἐκ τῆς ἑλληνικῆς, πρὸς τὴν ὁποῖαν εἶναι συγγενεστάτη ἢ μόνον εἰς μεταγενέστερον τύπον σωζομένη ἀλβανικὴ, ἐκ τῆς ἰταλικῆς (ἧς ἀρχαιοτάτοι κλώνες εἰσὶν ἡ λατινικὴ, ἡ ὀμβρικὴ καὶ ἡ ὀσκικὴ), ἐκ τῆς κελτικῆς. (Ἡ μᾶλλον καλῶς σωζομένη γλῶσσα τῆς κελτικῆς οἰκογενείας εἶναι ἡ ἀρχαία ἱρική, ἐκ τῆς ἐβδόμης μ. Χ. ἑκατονταετηρίδος γνωστὴ).

III. Ο ΒΟΡΕΙΟΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΚΛΑΔΟΣ συνίσταται ἐκ τοῦ σλαβικοῦ κλωνὸς, ἐκ τοῦ λιταβικοῦ καὶ τοῦ γερμανικοῦ. Ἀρχαιοτάται γλῶσσαι τοῦ τρίτου τούτου κλάδου εἰσὶν ἡ ἀρχαία βουλγαρικὴ (ἐκ τῆς 11 ἑκατ. μ. Χ.), ἡ λιταβικὴ (ἐκ τῆς 15 ἑκατ., ἔχουσα ὅμως ἀρχαιοτάτους τύπους), καὶ ἡ γοθτικὴ (ἐκ τῆς τετάρτης ἑκατοντ. μ. Χ.).

Ἡ συγγένεια μεταξὺ τούτων τῶν γλωσσῶν βεβαιάζεται ἐπὶ ἀρχικῆς ἐνάτητος, ἡτις ὑπῆρχε, πρὶν τὰ ἔθνη ἀπ' ἀλλήλων χωρισθέντα ἕκαστον τὸν ἰδίον του δρόμον πορευθῶσι, κατὰ τὸν ὅποιον αἱ γλώσσαι τῶν μᾶλλον ἢ ἥττον ἠλλοιώθησαν. Ἡ συγγένεια αὕτη ἀναφαίνεται καὶ εἰς τὰς ῥίζας καὶ εἰς τὰς κλίσεις τῶν ὀνομάτων καὶ ῥημάτων. Ὡς τὰ κοινότερα σημεῖα ἀναγνωρίζονται μονοσύλλαβοι ἀντωνυμῖαι, τὰ ἀριθμητικὰ ἐπίθετα καὶ τὸ βοηθητικὸν ῥῆμα εἰμί. Πρὸς δὲ τούτοις πλῆθος ἄλλων ῥιζῶν εἶναι κοινὸν ταῖς πλείσταις τῶν Ἰνδογερμανικῶν γλωσσῶν. Μοὶ ἐφάνη πολὺ ἐνδιαφέρον νὰ συλλέξω τὰς γερμανικὰς λέξεις, τὰς ἐχούσας κοινὴν τὴν ῥίζαν μετὰ ἑλληνικῶν λέξεων, καὶ νὰ διαίρσω ὅλας αὐτάς κατὰ

τὰς ἐξῆς ἐπόψεις· πρῶτον νὰ διακρίνω τὰ διάφορα μέρη τοῦ λόγου, τὰ οὐσιαστικά, τὰ ἀριθμητικά, τὰ ἐπίθετα, τὰ ῥήματα καὶ τέλος τὰ μόρια· ἔπειτα εἰς τὰ οὐσιαστικά νὰ κάμω διαφόρους ὑποδιαίρεσεις· α) μέλη τοῦ σώματος· β) λέξεις τῆς συγγενείας· γ) λέξεις τῆς γεωργίας· δ) ὀνόματα τῶν γνωστοτέρων ζώων, φυτῶν, ὀρυκτῶν· ε) ὀνόματα τῶν φυσικῶν φαινομένων. Διὰ παραβολῆς τούτων τῶν λέξεων τῆς γερμανικῆς πρὸς τὰς ἀντιστοιχοῦσας ἑλληνικὰς ἀποδεικνύεται τὸ ὄρθον τοῦ γλωσσολογικοῦ νόμου, τὸν ὅποιον ἀνεκάλυψεν ὁ περιφημώτατος γραμματικὸς τῆς γερμανικῆς γλώσσης Jacob Grimm. Οὗτος ὁ νόμος ἐπηρεάζει τὰ σύμφωνα ὅλων τῶν ἰνδογερμανικῶν γλωσσῶν· ὅ,τι δὲ ἀφορᾷ τὴν σχέσιν μεταξὺ γερμανικῆς καὶ ἑλληνικῆς, σημειωτέα τὰ ἐξῆς·

α)	σανσκρ.	KH,	TH,	PH
	ἑλλην.	X,	Θ,	Φ
	γοτθ.	G,	D,	B,
	ἀρχ. γερμ.	K,	T,	P.
β)	σανσκρ.	G,	D,	B
	ἑλλην.	Γ,	Δ,	Β
	γοτθ.	K,	T,	P.
	ἀρχ. γερμ.	Ch,	Z,	F.
γ)	σανσκρ.	K,	T,	P,
	ἑλλην.	Κ,	Τ,	Π
	γοτθ.	H,	Th,	F
	ἀρχ. γερμ.	H,	D,	F.

Τὸν νόμον τοῦτον παραβάλλει ὁ Grimm εὐστόχως πρὸς τροχόν. Εἶναι πρὸς τούτοις παρατηρητέον, ὅτι ὁ νόμος οὗτος πληρέστατα ἰσχύει διὰ τὰ εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν λέξεων εὐρισκόμενα σύμφωνα, πολὺ δ' ὀλιγώτερον διὰ τὰ εἰς τὸ μέσον καὶ τὸ τέλος. Ταῦτα τὰ τελευταῖα σύμφωνα ὑπόκεινται εἰς διαφόρους ἐπιρροάς.

Μετὰ ταύτας τὰς παρατηρήσεις δεῖ ἀναφέρωμεν τὰ ταυτόρριζα οὐσιαστικά κατὰ τὴν ἄνω διαίρεσιν.

α) μέλη τοῦ σώματος.

achsel ¹⁾ (ἄκροσχάλη) ἀγ. ²⁾ ahsala, προέρχεται ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ στελέχους μετὰ τοῦ ἑλληνικοῦ ἄξων (στελ. ἄξον), ἀρχ. γερμ. ahsa, νῦν achse. **KS = HS**, νόμος γ'.

arm, βραχίων ἀγ. arm, γτ. ar-m-s, ἑλλ. ἄρμος, ἄρθρον.

arsch, κῶλος, ἀγ. ars, ἑλλ. ἄρρος, ἄρσος,

atem (συνήθως γράφεται Athem), ἀναπνοή, ἀγ. t-at-um, ἑλλ. ἀτμός, ἀτμήν ἀντὶ ἀφαι μὴν.

¹⁾ Ἔπάρχει εἰς τὴν γερμανικὴν ἢ συνήθεια τοῦ νὰ γράφονται ἅλα τὰ οὐσιαστικά μὲ κεφαλαῖα στοιχεῖα, ὅπου ἐγὼ δὲν παραδέχομαι.

²⁾ ἀγ. σημαίνει ἀρχαιογερμανιστὶ, γτ. γοτθιστὶ, λ. λατινιστὶ.

auge, ὀφθαλμός, γτ. a ugo ὀφθαλμός, augjan δεικνύειν, λ. oc-ulus, ἑλλ. ὀπ-ωπα, ὄμμα (ἐκ τοῦ ὀπ-μα), ὀφθ-αλμό-ς.

Σημ. Τὸ ῥήμα sich ereignen εἶναι ἰδίως sich er-aug-nen, συμβαίνειν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τινος.

blut, αἷμα, ἀγ. blu-ot, ἑλλ. ἀνα-φλύ-ω (στελ. φλυ). Τὸ θηλυκὸν τοῦ blut εἶναι blüte, ἄνθος τῶν δένδρων, ἔπειτα blu-me, ἄνθος λ. flo-s' blü-en ἀνθίζω.

Εἰς τὴν αὐτὴν ῥίζαν, μόνον μὲ ἄλλο ῥιζ. φωνῆεν, ἀνάγεται ἡ λέξις blasē, φλύκταινα (τὸ στέλεχος κούρηθη δι' ἐνὸς γ), ἀγ. blā-sa, ἔπειτα bla tara, νῦν blatter. Πρὸς ἑλλ. ἐ-φλαδ-ον.

braue, ὀφρῦς, ἀγ. brāwa. Σύνθετον τὸ augenbraue, πρὸς δὲ τούτοις ἡ λέξις wimper, ἀγ. wintbrā βλέφαρον (πρῶτον συνθετικὸν wind ἄνεμος).

Σημ. Εἰς τὰς τρεῖς προηγουμένως λέξεις παρατηροῦντες τὸν ἄ νόμον τοῦ Grimm, θά ἴδωμεν, ὅτι ἡ ἀρχαία καὶ ἡ νεωτέρα γερμ. διάλεκτος συμφωνοῦσι πρὸς τὴν τάξιν τῶν συμφώνων τῆς γοτθικῆς.

bug, καμπὴ εἴτε τοῦ βραχίονος εἴτε τοῦ γόνατος, ἀγ. buoc, ἑλλ. πῆχυς. Τὸ π εἶναι ἀντὶ τοῦ φ (πρὸς ἐτάφην). Μετὰ τοῦ bug σύνθετον εἶναι der ellenbogen ἀγ. elinbogo. Τὸ πρῶτον συνθετικὸν εἶναι elle, ἀγ. elina, γτ. alaina, ἑλλ. ὠλένη, λ. ulna, νόμος α'.

fuss, πούς, ἀγ. fuoz, γτ. fōt-us, ἑλλ. ποδ-ς (πους), λ. pe(d)s. Ὅπως εἰς τὴν ἑλληνικὴν πρὸς τῷ σταλέγει ποδὺ ὑπάρχει καὶ πεδὺ ἐν τῇ λέξει πέδ-η, τοιοῦτοτρόπως ἔχομεν ἡμεῖς fess-el, ἀγ. fezz-il, λ. ped-ica, νόμος γ'.

Σημ. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ss=δ, σημειωτέον, ὅτι εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν λέξεων μόνον ἰσχύει ὁ κανὼν δ=τ, εἰς δὲ τὸ μέσον καὶ τὸ τέλος τὸ δ συνήθως ἀντιστοιχεῖ πρὸς ss τῆς νῦν γερμανικῆς.

faust, ἀγ. fū-st, ἑλλ. πυγ-μή, λ. pug-nus, νόμος γ'.

furz, ἀγ. firzu, ἑλλ. πορδ-ή, νόμ. γ'.

galle, ἀγ. galla, ἑλλ. χολή, νόμος α'.

haupt, γτ. haub-ith, λ. cap-ut, κεφ-αλή. Τὴν δ' ἀρχικὴν σημασίαν μανθάνομεν ἐκ τῆς σανσκριτικῆς, ὅπου kapāla-s σημαίνει ὄστρακον. Καὶ τὸ κοινὸν λατ. testa (ἰταλ. testa, γαλλ. tête) σημαίνει καὶ ὄστρακον καὶ κεφαλήν.

herz, ἀγ. herza, γτ. hairt-o, λ. cor (γεν. cord-is), ἑλλ. καρδ-ία.

hirn, τὰ μυαλά, γτ. hvair-n-ei, ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ ἑλλ. κρανίον, τοῦ ὁποῦ τὸ στέλεχος εἶναι κάρα.

knie, γτ. kniu. Εἰς ἀμφοτέρας τὰς λέξεις ἐπέπεσε μεταξὺ τοῦ k καὶ τοῦ n τὸ ῥιζ. φωνῆεν. Ὁ ἀρχικὸς τύπος εἶναι ganu, ἑλλ. γένυ.

l i p p e, εἰς τὴν κοινὴν γλῶσσαν τῶν νοτίων Γερμανῶν **l e f z e**, ἀγ. **lef-sa**. λατ. **lab ium**, ἑλλην. **λάπ-τω**.

n a b e l, ὀμφαλός, λ. **umb il-icus**. Ἡ σανσκριτικὴ λέξις **nābhīś** δεικνύει, ὅτι ὁ ἀρχαιότερος τύπος τῆς ρίζης **nabh** ἔγινε διὰ μεταθέσεως **ambh**, ἐξ οὗ ἡ ἑλλ. καὶ λατ. λέξις.

n a r b e, ἀγ. **narwa**, οὐλή, εἶναι ταυτόρριζον μετὰ τοῦ ἑλλ. **νεῦρον**, τὸ ὁποῖον διὰ μεταθέσεως προῆλθεν ἐκ τοῦ **νερρον**, λ. **pervus**. Ἡ ρίζα εἶναι, ὅπως ἐκ τῆς σανσκριτ. ἀναφίνεται, **nar**, πρὸς τὴν συγγενέστατον εἶναι τὸ γερμανικὸν **schpur**, νευρά, λεπτὸν σχοινίον. Τὸ δὲ οὐσιαστικὸν **der per** εἶναι ξένον, μεταφερθὲν ἐκ τῆς λατινικῆς.

n i e r e, ἀγ. **nierno**, ἑλλ. **νεφρός**. Τὸ πρὸς τὸ ἑλλ. φ ἀντίστοιχον ἔξέπεσεν.

o r, (συνήθως **ohr**), γτ. **aus-o**, λ. **aur-is**, ἑλλ. οὖς, νεοελλ. **αὐτ-ιον**. Περὶ τῆς τζακονικῆς λέξεως **avota-na** ἰδὲ τὴν διατριβὴν μου **Neogræca**.

r ü c k e n, ἀγ. **hrucki**, ἑλλ. **ράχη**.

s c h l e i m, ἀγ. **slim**, ἑλλ. **σίαλο-ν**, λ. **sal-iva**. Ἡ ρίζα εἶναι **sil** (σιλ), ἐξ ἧς διὰ μεταθέσεως **slī**.

s c h w e i s s, ἀγ. **sveiz**, ῥῆμα **schwitzen**, ἑλλ. **ἰδ-ρω(τ)-s**. Ἡ ρίζα εἶναι **svīd** σανσκριτ. **svīd-jāmi**, (ἰ-δίω). Τὸ **F** ἐξηφανίσθη καὶ τὸ **σ** ἐτράπη εἰς πνεῦμα **δασύ**.

s t i r n, μέτωπον, ἀγ. **stirna**, εἶναι ταυτόρριζον μετὰ τοῦ ἑλλ. **στέρνον**, τοῦ ὁποῖου ἡ πρώτη σημασία ἦτο τὸ **ἐστρωμένον**, τὸ **ἐπίπεδον**, ἀπὸ τοῦ **στελέχους στορ**.

z a n (κοινῶς **zahn**), ἀγ. **zand**, γτ. **tunth-us**, λ. **dens** (γεν. **dent-is**), ἑλλ. **ὀδούς**, ὁ-δόντ-ος. Τὸ **σ** τῆς ἑλληνικῆς λέξεως εἶναι προθετικόν.

z ä h r e, ἀγ. **zahar**, γτ. **lagr**, ἑλλ. **δάκρυον**. Ἡ λέξις **zähre** πρέπει νὰ γραφῆ μετὰ **h**, διότι ὑπάρχει γλωσσικὸς λόγος. (ἰδὲ νόμ. γ'). Τὸ **h** τοῦτο ἠκούετο πρότερον καὶ ἀκούεται καὶ σήμερον ἀκόμη εἰς τὴν βυαρικὴν διάλεκτον (**die zeher**).

z e h e, δάκτυλος τῶν ποδῶν, ἔχει κοινὴν τὴν ρίζαν πρὸς τὸ ἑλληνικὸν **δάκτυλος**, τοῦ ὁποῖου ἡ ρίζα εἶναι **δακ** ἢ **δεκ**, ἡ αὐτὴ μετὰ τοῦ **δέχομαι** (**δέχομαι**). Ὡς ἀνάλογον τῆς σημασίας ἀναφέρω τὸ γερμ. **finger**, δάκτυλος τῆς χειρὸς, ἀπὸ τοῦ **fangen**, πιάνω, **δ=z**, ἰδὲ νόμ. β'.

(Τὸ τέλος εἰς τὸ ἐπόμενον φυλλάδιον.)

DR. MICHAEL DEFFNER.

ΠΡΟΦΥΒΙΑ.

(Συνέχ. Ἰδε φυλλ. 319.)

V.

Τὸ γεῦμα ἦτο καλόν, καθόσον ὁ Κ. Βενουά εἶχε φροντίσει νὰ γίνῃ μεγαλοπρεπές. Τὰ φαγητὰ καὶ τὰ ποτὰ ἦσαν πολυποίκιλα, καὶ περὶ τὰ μέσα τοῦ γεύματος αἱ γλῶσσαι ἤρχισαν νὰ λύωνται.

Ὁ βαρόνος ἦτο ἔμπειρος περὶ τοὺς γαλλικοὺς οἴνους καὶ συχνὰ ἀνεγαργάριζε τὸ ποτήριόν του· διὸ καὶ δὲν ἐπρόσεχε πλέον εἰς τὰ νεύματα καὶ τὰ σημεῖα τοῦ Κ. Ἀλέξανδρου, ὅστις τῷ ἔνευε νὰ σιωπᾷ. Ὁ Πέτρος ἄλλως τε τῷ ἀπέτεινε ἀδιακότως τὸν λόγον, καὶ ὁ Σακραμέντος, εὐρίσκων αὐτὸν εὐγενέστατον, ἤρχισε νὰ λησμονῆ ὅτι δὲν ἤξευρε καλὰ τὴν γαλλικὴν.

Ὁ Παῦλος εἶδεν τὴν Εὐδοξίαν, ἐνῶ ἡ Κ. Βενουά ἐδιδμηγόρει ὡς ἔμπειρος περὶ τὰ τοῦ μαγειρείου· ὁ Κ. Γοργερὸν ὠμίλει περὶ τῆς σοκολάτης τῆς κατασκευῆς του, ὁ Κ. Βενουά περὶ τῶν μεταξωτῶν τοῦ ἐργαστηρίου του, καὶ ἅπαντες συνέπινον ὑπὲρ τῆς εὐημερίας τοῦ ἐμπορίου τὸ ὁποῖον ἔδιδεν εἰς αὐτοὺς ἐξοχικὰς οἰκίαις καὶ γεύματα πολυτελῆ.

Ὅτε ἐφθασαν εἰς τὸ τέλος, τὰ πρόσωπα ἦσαν ἐρυθρὰ καὶ ἡ εὐθυμία μεγαλητέρα· ὁ Ἀλέξανδρος ἀνεγείρας τὸ ποτήριόν του πλήρες οἴνου καμπανίτου πρότεινε πρόποσιν ὑπὲρ τοῦ ἐστιάτορος.

— Ναί! ἀνέκραξεν ὁ βαρόνος τείνων τὸ ποτήριόν του καὶ μεταχειρισθεὶς λέξεις ἀπρεπεῖς.

Ὁ Κ. Ἀλέξανδρος ἔνευσε μετὰ δυσχερεσκείας καὶ εἶπε πάλιν·

— Μὴ προσέχετε εἰς ὅ,τι λέγει, αἱ ἐκφράσεις του εἶναι μεξικανικαί.

Ἄλλ' ὁ Πέτρος ἐπεθύμει νὰ λάμψῃ ὁ ξένος, τοῦ ὁποῖου ἡ παρουσία τῷ ἐφαίνετο ἐπικίνδυνος ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ φίλου του.

— Μὴ διακόπτετε λοιπὸν τὸν κύριον, εἶπεν, ἡ μεξικανικὴ αὐτὴ γλῶσσα εἶναι πολλὰ συνήθης εἰς Παρισίους.

— Δὲν εἶναι ἀληθές; ὑπέλαβεν ὁ βαρόνος ἐνθαρρυνθεὶς· μόνον ὁ Ἀλέξανδρος δὲν ἐγκρίνει τὰ γαλλικὰ μου καὶ μὲ ἐμποδίζει νὰ ὁμιλήσω ἀπὸ τὸ πρῶτ. Προτείνω νὰ πίνωμεν εἰς τὴν ὑγίαν τῆς καλλονῆς! ἀνέκραξε κύπτων χαριέντως πρὸς τὴν Κ. Βενουά, τὴν Εὐδοξίαν καὶ τὸν Κ. Γοργερὸν. . . .

— Ὁραϊότατα ἐκφράζεται, εἶπεν ὁ Κ. Γοργερὸν.

Ὁ κ. Βενουά εὕρισκεν ὅτι οἱ ξένοι ἔχουσι πρωτοτυπίαν περὶ τὸ ἐκφράζεσθαι, ὁ δὲ Κ. Γοργερὸν προσέθετο ὅτι οἱ Μεξικανοὶ εἶναι ἄνθρωποι γνωρίζοντες κάλλιστα τὴν σοκολάταν.